# FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

föredraget den 25 oktober 2001 [1]

## I — Inledning

### A — *Bakgrund till tvisten*

1. Efter att den 13 och den 14 oktober 1983 ha genomfört undersökningar av polypropylenbranschen, i enlighet med artikel 14 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962 Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86, [2] inledde Europeiska gemenskapernas kommission en utredning angående polyvinylklorid (nedan kallat PVC). Kommissionen genomförde därefter olika undersökningar i de berörda företagens lokaler samt begärde vid ett flertal tillfällen in upplysningar av dessa företag.

2. Den 24 mars 1988 inledde kommissionen på eget initiativ i enlighet med artikel 3.1 i förordning nr 17 ett förfarande riktat mot 14 tillverkare av PVC. Den 5 april 1988 tillställde kommissionen vart och ett av de berörda företagen ett meddelande om anmärkningar i enlighet med artikel 2.1 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17. [3] Samtliga mottagare av meddelandena om anmärkningar inkom med yttranden under juni 1988. Med undantag av Shell International Chemical Company Ltd, som inte begärt att få yttra sig, hördes de andra företagen under september 1988.

3. Den 1 december 1988 avgav rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor (nedan kallad rådgivande kommittén) sitt yttrande angående kommissionens utkast till beslut.

4. När förfarandet avslutats antog kommissionen beslut 89/190/EEG av den 21 december 1988 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.865 — PVC) [4] (nedan kallat det första PVC-beslutet). I detta beslut fastställde kommissionen

1 — Originalspråk: franska.

2 — EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8.

3 — EGT 127, s. 2268; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 32.

4 — EGT L 74, 1989, s. 1.

påföljder för överträdelse av artikel 85.1 i EG-fördraget (nu artikel 81.1 EG) för följande PVC-tillverkare: Atochem SA, BASF AG, DSM NV, Enichem SpA, Hoechst AG (nedan kallat Hoechst), Hüls AG, Imperial Chemical Industries plc (nedan kallat ICI), Limburgse Vinyl Maatschappij NV, Montedison SpA, Norsk Hydro AS, Société artésienne de vinyle SA, Shell International Chemical Company Ltd, Solvay et Cie (nedan kallat Solvay) och Wacker-Chemie GmbH.

5. Samtliga företag, med undantag av Solvay, väckte talan om ogiltigförklaring av beslutet vid förstainstansrätten.

6. I beslut av den 19 juni 1990, Norsk Hydro mot kommissionen, [5] avvisade förstainstansrätten detta företags talan.

7. De övriga målen förenades vad gällde det muntliga förfarandet och domen.

8. I dom av den 27 februari 1992, BASF m.fl. mot kommissionen, [6] förklarade förstainstansrätten det första PVC-beslutet som nullitet.

9. Efter överklagande av kommissionen upphävde domstolen förstainstansrättens dom och ogiltigförklarade det första PVC-beslutet genom dom av den 15 juni 1994 i målet kommissionen mot BASF m.fl. [7].

10. Till följd av denna dom antog kommissionen den 27 juli 1994 ett nytt beslut riktat mot de tillverkare som berördes av det första PVC-beslutet, med undantag av Solvay och Norsk Hydro AS (kommissionens beslut 94/599/EG av den 27 juli 1994 om ett förfarande enligt artikel 85 i EG-fördraget (IV/31.865 — PVC) (EGT L 239, s. 14, nedan kallat det andra PVC-beslutet). I detta beslut fastställdes de böter som mottagarna av beslutet påfördes till samma belopp som hade påförts i det första PVC-beslutet.

11. Det andra PVC-beslutet innehåller följande bestämmelser:

"*Artikel 1*

BASF AG, DSM NV, Elf Atochem SA, Enichem SpA, Hoechst AG, Hüls AG, Imperial Chemical Industries plc, Lim-

5 — Mål T-106/89, inte publicerat i rättsfallssamlingen.

6 — De förenade målen T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 och T-104/89 (REG 1992, s. II-315; svensk specialutgåva, volym 12, s. 1).

7 — Mål C-137/92 P (REG 1994, s. I-2555; svensk specialutgåva, volym 15, s. 201).

burgse Vinyl Maatschappij NV, Montedison SpA, Société artésienne de vinyle SA, Shell International Chemical Company Ltd och Wacker-Chemie GmbH har under de perioder som anges i föreliggande beslut överträtt artikel 85 i fördraget genom att (tillsammans med Norsk Hydro... och Solvay...) delta i ett avtal och/eller samordnat förfarande med början omkring augusti 1980, varvid de producenter som levererade PVC till den gemensamma marknaden deltog i regelbundna möten för att fastställa 'riktpriser' och 'riktkvoter', planera samordnade initiativ i syfte att höja prisnivån samt övervaka genomförandet av denna otillåtna samverkan.

*Artikel 2*

De företag som anges i artikel 1 och som fortfarande är verksamma inom PVC-branschen, med undantag av Norsk Hydro... och Solvay..., vilka redan uppmanats att upphöra med överträdelsen, skall omedelbart upphöra med ovannämnda överträdelser (om detta inte redan skett) och i framtiden avstå från varje avtal eller samordnat förfarande inom PVC-sektorn, som kan ha samma eller liknande syfte eller verkan, inbegripet utbyte av sådan information som normalt omfattas av skyddet för affärshemligheter, och varigenom deltagarna direkt eller indirekt informeras om andra producenters produktion, leveranser, lagernivåer, försäljningspriser, kostnader eller investeringsplaner, eller varigenom de kan övervaka att uttryckliga eller underförstådda avtal eller samordnade förfaranden avseende priser eller uppdelning av marknaden inom gemenskapen fullgörs. Allt allmänt informationsutbyte mellan producenterna inom PVC-branschen skall ske på sådant sätt att upplysningar som gör det möjligt att identifiera enskilda producenters beteende utesluts. Företagen skall i synnerhet avstå från andra former av informationsutbyte som kan inverka på konkurrensen och som inte omfattas av ett sådant system.

*Artikel 3*

De företag som anges i detta beslut åläggs, till följd av den i artikel 1 konstaterade överträdelsen, följande böter:

i) BASF AG: böter på 1 500 000 ecu.

ii) DSM NV: böter på 600 000 ecu.

iii) Elf Atochem SA: böter på 3 200 000 ecu.

iv) Enichem SpA: böter på 2 500 000 ecu.

v) Hoechst AG: böter på 1 500 000 ecu.

vi) Hüls AG: böter på 2 200 000 ecu.

vii) Imperial Chemical Industries plc: böter på 2 500 000 ecu.

viii) Limburgse Vinyl Maatschappij NV: böter på 750 000 ecu.

ix) Montedison SpA: böter på 1 750 000 ecu.

x) Société artésienne de vinyle SA: böter på 400 000 ecu.

xi) Shell International Chemical Company Ltd: böter på 850 000 ecu.

xii) Wacker-Chemie GmbH: böter på 1 500 000 ecu."

B — *Förfarandet vid förstainstansrätten*

12. Företagen Limburgse Vinyl Maatschappij NV, Elf Atochem SA (nedan kallat Elf Atochem), BASF AG, Shell International Chemical Company Ltd, DSM NV och DSM Kunststoffen BV, Wacker-Chemie GmbH, Hoechst, Société artésienne de vinyle SA, Montedison SpA, ICI, Hüls AG och Enichem SpA väckte talan vid förstainstansrätten genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli mellan den 5 och den 14 oktober 1994.

13. Samtliga yrkade att det andra PVC-beslutet skulle ogiltigförklaras helt eller delvis och i andra hand att de ålagda böterna skulle upphävas eller sättas ned. Montedison SpA yrkade även att förstainstansrätten skulle förplikta kommissionen att utge skadestånd för kostnader som uppkommit till följd av ställandet av en bankgaranti och för andra kostnader som orsakats av det andra PVC-beslutet.

C — *Förstainstansrättens dom*

14. I dom av den 20 april 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij m. fl. mot kommissionen [8] (nedan kallad den överklagade domen), beslutade förstainstansrätten att

— förena målen vad gäller domen,

— ogiltigförklara artikel 1 i det andra PVC-beslutet i den mån det där angavs att Société artésienne de vinyle SA deltog i den påtalade överträdelsen efter det första halvåret 1981,

— nedsätta de böter som Elf Atochem SA, Société artésienne de vinyle SA och ICI hade ålagts till 2 600 000 euro, 135 000 euro respektive 1 550 000 euro,

— ogilla talan i övrigt,

— fatta beslut om rättegångskostnaderna.

8 — De förenade målen T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94, T-314/94, T-315/94, T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 och T-335/94 (REG 1999, s. II-931).

D — *Förfarandet vid domstolen*

15. LVM har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 29 juni 1999, överklagat förstainstansrättens dom med stöd av artikel 49 i EG-stadgan för domstolen.

16. LVM har yrkat att domstolen skall

— helt eller delvis upphäva den överklagade domen och avsluta förfarandet eller, i andra hand, återförvisa målet till förstainstansrätten för att förfarandet skall återupptas,

— helt eller delvis ogiltigförklara det andra PVC-beslutet,

— upphäva, alternativt sätta ned, de böter som klaganden ålagts,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

17. Kommissionen har yrkat att domstolen skall

— ogilla talan,

— förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

**II — Bedömning**

18. LVM har till stöd för sitt överklagande åberopat följande grunder:

— åsidosättande av rättskraften,

— åsidosättande av principen om *non bis in idem*,

— åsidosättande av principen om rimlig tidsfrist,

— att åtgärderna under förfarandet som föregick antagandet av det första PVC-beslutet är ogiltiga,

— fel som förekommit i samband med antagandet av beslutet av den 27 juli 1994,

— bristande motivering,

— åsidosättande av rätten att inte behöva vittna mot sig själv,

— åsidosättande av rätten till tillgång till kommissionens handlingar i ärendet,

— preskription

19. LVM har understrukit att dess grunder för överklagandet, med avseende på räckvidd och innehåll, är identiska med dem som klagandena DSM NV och DSM Kunststoffen har åberopat i mål C-244/99 P, bortsett från att de har åberopat ytterligare två grunder.

20. Jag anser mig därför kunna hänvisa till mitt förslag till avgörande av samma dag i mål C-244/99 P. Det framgår av de skäl som anges däri att talan inte kan vinna bifall på någon av de grunder som klaganden har åberopat.

## III — Förslag till avgörande

21. Jag föreslår att domstolen skall

— ogilla överklagandet,

— förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.